N°. 86 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Vrijdag 11 April.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De dag van gisteren is te Brussel even als den vorigen rustig voorbijgegaan; de zaken begonnen haren gewonen loop te hernemen; de onderscheidene troepen thans in de stad aanwezig werden door het houden van inspectien en andere dienstzaken bezig gehouden. Ook uit de andere plaatsen van Belgie, waar naamlijsten in omloop zijn geweest, als te Gent en Luik, verneemt men niet dat tot nog toe eenige wanorden zijn gepleegd of slechts beproefd. In laatstgemelde plaats heeft de stedelijke regering eene krachtige proclamatie uitgevaardigd, waarin zij, op het treurig voorbeeld der hoofdstad verwijzende, het vast besluit te kennen geeft, om de snoode aanslagen, die in Luik op personen en eigendommen mogten worden beproefd, door alle ten dienste staande middelen te keeren, met de verklaring besluitende, dat men in de beteugeling der kwaadwilligen ten strengste te werk zou gaan, en de openbare rust het koste wat het koste zou handhaven.

Te Brussel zijn gisteren een twaalf à vijftiental leden van den senaat ten gehoore bij vorst *Leopold* geweest, en hebben zich omtrent een uur met denzelven onderhouden. Het onderhoud had, volgens de bladen voornamelijk geloopen, over de noodzakelijkheid om de burgerwacht bij eene nieuwe wet, op de leest geschoeid van die welke thans in Frankrijk voor de nationale garde bestaat, te reorganiseren. Reeds voor twee jaren was er naar zulk een ontwerp van wet gevraagd, doch tot heden door allerhande andere, ter behandeling aan de orde zijnde zaken ter zijde gesteld.

Sommige afgevaardigden te Brussel aanwezig, hebben van hunne zijde, gelijk reeds gemeld is, den minister van binnenlandsche zaken verzocht, de beide wetgevende kamers onmiddellijk bijeen te roepen. In den *Courrier* vindt men heden een brief, door de heeren *Gendebien*, *Desmedt*, *Meeus* en *de Secus* onderteekend, waarbij dit verzoek wordt gedaan. Daar echter zoowel de senaat als de af- [illegible] moeten bijeenkomen, acht men het [illegible] gisteren ook het hof van appel te Brussel eene algemeene vergadering gehouden en is in dezelve besloten geworden, de zaak der plunderingen geregtelijk te onderzoeken, zijnde de raadsheeren *H. de Brouckere* en *Corbisier* tot commissarissen voor de instructie benoemd. Naar het schijnt wil men de stad zoo mogelijk [illegible] van het uitkeeren der schadevergoeding aan de geplunderden, waartoe zij volgens de wet verpligt is. Reeds gisteren werd die meening door sommige brusselsche bladen voorgedragen, en heden leest men een brief in dezelve, van den heer *A. Gendebien* aan den burgemeester van Brussel gerigt, waarin op de noodzakelijkheid van een onderzoek wordt aangedrongen, en als een gevolg daarvan de niet-verantwoordelijkheid voor de stad wegens het gebeurde betoogd. Deze brief, uithoofde van den aard der zaak merkwaardig, is van den volgenden inhoud:

» Mijnheer de burgemeester,

» De gewigtige gebeurtenissen van gisteren, de toespelingen van den *Moniteur* van heden, het besluit van den raad van ministers van gisteren ten twee ure des namiddags gedagteekend, alles maakt het ons, voor de eer zoowel als voor de belangen der stad, ten pligt, ten krachtigste te protesteren tegen de verantwoordelijkheid en de noodlottige gevolgen der wanorden op gisteren gepleegd.

» Het onderzoek, gisteren door mij voorgesteld, wordt noodzakelijk vereischt, behoort nog zelfs heden te worden begonnen; eene enkele uitnoodiging door alle dagbladen aan al diegenen gerigt, die inlichtingen te geven hebben, zal volstaan om eene menigte van bewijzen te verkrijgen, betreffende daadzaken en omstandigheden, die deze wanorden voorafgegaan en vergezeld hebben.

» Dit onderzoek zal het bewijs leveren, ik heb de overtuiging daarvan, dat de stad noch verantwoordelijk, noch borg voor de schaden zijn kan, voor welke men niet nalaten zal spoedig vergoeding te vragen.

» Ik herhaal hier het door mij gezegde gisteren in den raad: dit onderzoek moet gestreng wezen, en om afdoende te zijn, voor geene bedenking terugwijken.

» Welke ook de stand zij van de in de zaak betrokken personen, het onderzoek moet hen niet verschoonen. Het onderzoek, in een woord, moet niet tot onder de geringe volksklasse afdalen; deze is opgezet, verleid, en op den verkeerden weg gebragt; men moet haar beklagen, maar zich ook tegen nieuwe verleidingen waarborgen; hooger opklimmende, zal men de ware schuldigen vinden en men behoort den moed te hebben regt op het doel af te gaan.

» *Brussel* 7 *April* 1834. A. GENDEBIEN.

— Met de reorganisatie der mobiele burgerwacht, die genoegzaam geheel uit een was, schijnt men thans na het gebeurde, dadelijk een begin te willen maken; de gouverneur der provincie Zuid-Braband, althans heeft bij een besluit van den 7den, op last van den oorlogs-minister, al de jonge lieden, tot den eersten ban behoorende, opgeroepen, om zich onmiddellijk naar het depot te Brussel te begeven, ten einde de dienst te hervatten. Wat de troepen, die zich thans te Brussel bevinden, betreft, deze zullen aldaar voorloopig blijven en ten deele bij de burgers worden ingekwartierd. Dezelve bestaan uit 3 bataillons van het 9de regiment, 3 van het 10de en 2 van het 12de; de kavallerie, 4 eskadrons sterk en eene batterij artillerie verblijven in de naastbij gelegene dorpen.

— *l'Indépendant* logenstraft het gerucht, dat de heeren *d'Arnim* en *Dietrichstein* de stad wilden verlaten.

— De *Lynx* is ook gisteren niet weder verschenen.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 96¾; Sp. perpet. 62¼, 62½; 3 pCt. 40¾; Uitgest. 13¾, 14; Nap. 88; Sicil. 93¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den April.

De dagbladen van onderscheidene kleur houden zich dezer dagen bezig met bedenkingen over de zamenstelling van het nieuw ministerie, dat van meest alle zijden hevig wordt aangevallen. Vooral wordt de benoeming van den heer *Persil* door de oppositie afgekeurd, als zijnde deze een bewijs, dat men door vervolgingen de openbare orde zal willen handhaven.

In de kamer der pairs werd laatstleden zaturdag door den heer *Girod* (*de l'Ain*) rapport uitgebragt over het ontwerp van wet tegen de genootschappen, dat de commissie geheel onveranderd wilde hebben aangenomen. Die discussie is op aanstaanden dingsdag bepaald.

— De *Moniteur* [illegible] natie, waarbij de werkzaamheden van het inwendig bestuur tusschen het ministerie van binnenlandsche zaken, en dat van koophandel op nieuw worden verdeeld. De heer *Thiers* heeft zich het personeel, de nationale garde, de politie, de openbare werken, in een woord, het belangrijkste toegeëigend, en aan zijnen nieuw benoemden ambtgenoot vooreerst slechts de zorg voor landbouw en koophandel overgelaten.

— De nieuwe Spaansche gezant, hertog *van Frias en Uceda*, had gisteren bij den koning een plegtig gehoor, en stelde hoogstdenzelven bij die gelegenheid de onderscheidingsteekens der ridderorde van het Gulden Vlies ter hand.

— De berigten langs den gewonen weg, onder dagteekening van den 28sten Maart uit Madrid ontvangen, geven nog immer hoog op van de toebereidselen tot eene gewapende tusschenkomst in Portugal, welke in het begin dezer maand zoude moeten volgen. Voorts had het officieel dagblad een dekreet openbaar gemaakt, waarbij gelast wordt, dat alle de monniken-kloosters, waarvan eenige bewoners aan de insurrectie hebben deel genomen, zullen worden opgeheven. Men schijnt steeds tot gestrenger maatregelen de toevlugt te willen nemen, en zulks, ofschoon de opstand zich dagelijks uitbreidt. De tijdingen, die men dienaangaande in de hoofdstad ontving, waren weinig geruststellend. In een groot gedeelte van Arragon zijn de aanhangers van don *Carlos* meester. In Gallicie en Leon beginnen zij het hoofd op te steken. Eindelijk had het regiment van Estremadura onlangs in de Baskische provincien eene gevoelige nederlaag geleden.

Ter beurze wilde men heden nadere berigten hebben, volgens welke de koningin regentes op den 1sten dezer, bij dekreet, eene leening van 200 millioenen realen had uitgeschreven, om in de dringendste behoeften der schatkist te voorzien. De inschrijving zoude tot den 30sten dezer openstaan, en op den 3den Mei voor het geheel aan den meestbiedenden de leening worden toegewezen.

— In de Engelsche dagbladen vindt men eenen zeer omstandigen brief van *Joseph Buonaparte*, waarbij deze namens zijne geheele familie protesteert, tegen de beschuldigingen, haar onlangs in de kamer van afgevaardigden, bij de discussie over het voorstel van den heer *Dubois Aymé*, ten laste gelegd, en voorts verklaart, dat hij, noch iemand zijner nabestaanden in Frankrijk zouden wederkeeren, indien men het verlof daartoe van den wil der ministers afhankelijk maakte.

— De fondsen waren heden (7 *April*) genoteerd: 5 pCt. kont. 104,35; op tijd 104,50; 3 pCt. kont. 78,20; op tijd 78,35; Nap. renten kont. 94,70; op tijd 94,85; Sp. perpet. kont. 66⅛; op tijd 66¼; 3 pCt. kont. 40¾; op tijd 41⅛; Cortes 26¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den April.

Met genoegen verneemt men, dat dezer dagen op de scheepstimmerwerf van den heer *F. Smit*, te Nieuw-Lekkerland, waar reeds meest schepen voor de vaart op de Oost- en Westindiën werden aangebouwd, een fregat van 300 lasten, met den naam *van Speyk* prijkende, na in een droog dok, onder eene kap, geheel afgebouwd en gekoperd te zijn, door inlating van het water, vlot geworden en als met de hand op de rivier gebragt is; ten blijke, hoe men ook op particuliere werven gebruik weet te maken van de vorderingen in de scheepsbouwkunde, ter vermijding of voorkoming van gevaren en beletselen, die bij het van stapel loopen kunnen plaats grijpen.

— Te Leeuwarden is op den 4den dezer, na bekomen autorisatie van het gouvernement, de eerste vergadering gehouden van het vriesch genootschap van proefondervindelijken landbouw, onder voorzitting van den oprigter van hetzelve, den heer Dr. *J. Vitringa Coulon*. Een honderd en vijftig leden, waaronder aanzienlijke ingezetenen en voorname landbouwers der provincie, hadden zich bereids als leden aangegeven. In deze vergadering zijn de wetten van het genootschap, met eenige geringe veranderingen, gearresteerd en bestuurders benoemd geworden. Zoo men verneemt zullen in den loop van dit jaar onderscheidene belangrijke proeven genomen worden, waartoe alreeds geschikte akkers worden ingehuurd, om, door vergelijking, over het voor- of nadeelige te kunnen oordeelen.

— Als eene waardige bijdrage tot de geschiedenis van den tegenwoordigen tijd in Belgie en inzonderheid der jongste plundertooneelen te Brussel, moge het volgend stuk strekken in den *Belge* opgenomen onder den naam van BEHOEDENDE ASSOCIATIE, *voor het weigeren van alle schadevergoeding aan de slagtoffers* (niet *veroorzakers* genoemd) *van de jongste verwoestingen*, welk ontwerp door genoemd blad zeer wordt toegejuicht:

„De ondergeteekenden verklaren zich te verbinden; om in regten staande te houden, dat de laatste vernielingen alleen het gevolg zijn van de provocatien der Oranje-partij, gedaan: 1°. door de lijst van inschrijving voor den wederinkoop der paarden van den Prins *van Oranje*; 2°. door de aanhitsende artikelen te voren en sedert in de orangistische bladen geplaatst, en 3°. door alle ander bedrijf, zoo noodig te doen gelden of staande houden.

„Zij verklaren dat zij tot dat einde ieder tot eene inschrijving zullen bijdragen, waarvan het beloop door een dirigerend comité naar het getal deelnemers zal worden bepaald, ten einde op te komen tegen elke regtsvordering, welke door de personen, wier woningen verwoest zijn geworden en die de lijsten geteekend en iets vijandelijks tegen den tegenwoordigen staat van zaken gesteld hebben, het zij tegen de stad Brussel, 't zij tegen het gouvernement, mogt worden gedaan, en waarvan de werking deze laatsten zoude kunnen treffen."

— De Prins *van Ligne* heeft zich eergisteren avond uit Brussel naar Parijs verwijderd.

— Door de verwoesting van het lithographisch etablissement van den heer *Dewasme Pletinckx*, op het Gudulaplein te Brussel, is onder anderen ook al het nog overige van de fransch-hollandsche dictionnaire van den abt *Olinger*, waarvan het fonds den heer *Dewasme Pletinckx* behoorde, geheel vernield geworden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den April.

De geruchten die onlangs in Zwitserland en naburige staten in omloop waren, omtrent nieuwe bewegingen onder de Poolsche uitgewekenen, hebben zich niet nader bevestigd. Zelfs is door de regering van Bern opzettelijk bekend gemaakt, dat in dit kanton, niet, gelijk verzekerd werd, eenigen belangrijken aankoop van kruid en lood was gedaan. Overigens zijn de honderd en twintg Polen, die aan den togt tegen Savoijen deel namen, thans alle in Bern terug gekomen en aldaar in de verschillende districten verdeeld, welke zij niet zonder verlof der overheid mogen verlaten, en waar hun, na den 1sten april, noch door het Polen-komité, noch door het kantonnaal bestuur, eenigen onderstand zal worden uitgereikt; wenschende men hen langs dien weg tot het vertrek naar Frankrijk te noodzaken. Het parijsch kabinet heeft om dat vertrek te bespoedigen, van de beperkende voorwaarden afgezien, dat de uitgewekenen door eigen handteekening de weder toelating op Fransch grondgebied zouden hebben te vragen; immers men schrijft onder dagteekening van den 31sten maart uit Zurich, dat aldaar voor de poolsche uitgewekenen onvoorwaardelijke paspoorten, om door Frankrijk en op kosten van het Fransch gouvernement naar Engeland te reizen, waren ontvangen. Men meende dat het kanton Bern zich nu zoude verstaan om gemeenschappelijk met de overige bondsleden tot de verwijdering dier gasten mede te werken.

— Volgens berigten uit Verona van 25 Maart, werd de vestingbouw aldaar met buitengewonen ijver voortgezet. Dagelijks kwamen er nieuwe troepen aan, om daaraan te arbeiden; en wel werden er uit elke compagnie van het Italiaansch-Oostenrijksche leger *tien* man daartoe afgezonden, zoodat het aantal arbeidslieden 10,000 man beloopt, de bezetting van Verona, welke insgelijks een deel manschappen voor dat werk levert, en 5000 man sterk is, niet medegerekend. Tegen het einde van de maand September aanstaande, moesten de vestingwerken aan de eene zijde der stad voltooid zijn. In Mei werd de keizer van Oostenrijk te Verona verwacht.

— Onder dagteekening van den 11den maart schrijft men uit Konstantinopel, dat aldaar de toerustingen, vooral der vloot, met den meesten ijver worden voortgezet. Men was het echter nog niet geheel eens, of de onderwerping van Samos, dan wel de bezetting der Dardanellen daarvan het eigenlijk doel was. — Voorts had de Sultan den haratsch (het hoofdgeld dat door ongeloovigen wordt betaald), van 48 piasters op 60 vermeerderd, doch te gelijk daarvan de invordering, die steeds van de zijde der Turksche beambten tot vele knevelarij aanleiding gaf, aan de kerkelijke opzigters der onderscheidene christelijke of joodsche gemeenten opgedragen. Eindelijk had men besloten door geheel het Turksche rijk eenen regelmatigen brievenpost aan te leggen, en werd *Hadji* Effendi tot directeur-generaal dezer nieuwe inrigting benoemd.

161ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Een-en-twintigste Trekking: N°. 14863 *f* 25,000; N°. 11635 *f* 1000.
Twee-en-twintigste ——— » 15086 *f* 1000.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

WOENSDAG, *den 9den April.*

TARWE. — Nieuwe, tot circa vorige prijzen afgedaan, overige soorten stil: 131 ℔ puike O. witbonte Pools. *f* 280; - 130, 131 N. Rhijn *f* 180, 182; - 130 puike N. Vriess. *f* 168; - 128 goede dito *f* 158; - 119, 125 N. Gron. *f* 125, 142; - 120 roodbonte Eider *f* 126; - 129 puike Gron. Hoogl. *f* 160; - 124 ord. N. Vriess. *f* 140; - 124, 125 dito Smel *f* 132.

ROGGE. — Met zeer geringen handel, prijzen in eenen doen: 118 ℔ jarige Pruiss. *f* 165; 125 N. Rhijn *f* 145; - 119 O. Drents. *f* 130; - 122 N. Overijss. *f* 128.

GARST. — Slap en zonder handel.

HAVER. — Flaauw: 88 ℔ fijne Vriess. *f* 90; - 86, 88, 90 N. Gron. dikke *f* 63, 65, 67; - 74 N. Vriess. Voer *f* 50.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 119 ℔ N. Nijk. *f* 130; - 117 N. Gorredijker *f* 125; - Oost-Vriessche Duive-Boonen tot *f* 125 verkocht.

KOOLZAAD. — In eenen doen; Oest. £ 59; - Elve 58, 59; Groninger 57; - 9 vat in November 60.

LIJNZAAD. — Slap: 105 ℔ Memel *f* 260.

OLIE. — Als voren.

*** GETROUWD:

A. VOERMAN, Az., JUNIOR,

Ontvanger der Belastingen te Heeg *in* Friesland; *thans dienende als 2de Luitenant bij het 1ste bat. der 2de afdeeling Friesche Schutterij,*

EN

A. C. BAETINGS.

BOXTEL, den 9. April 1834.

Vrienden en Bekenden gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed alhier na een smartelijk lijden, mijne oudste Dochter ANNA GUSTAKA in den ouderdom van drie en-twintig jaren.

BREDA, den 9. April 1834. J. J. COLLARD, 1e Pl.-Majoor.

*** Het Publiek wordt bij deze bekend gemaakt, dat het bespringen der *HENGSTEN*, aan de Landhoeve *Hanenburg*, gemeente Loosduinen, bij 's Gravenhage, een aanvang zal nemen met den 15den April en voortduren tot den 30 Junij aanstaande.

De SPRINGHENGSTEN zijn:

1°. AARON, een Engelsch Paard van een ongemengd ras (donker kastanje-bruin), zoon van den Hengst *Election* en van de Merrie *Black Diamond*.

2°. SIR HENRY, een Engelsch Paard van een ongemengd ras (bruin), zoon van den Hengst *Master Henry* en van de Merrie *Miss Sophia*.

3°. AURENZEB, een Paard van Arabisch bloed (grijs), zoon van den Arabischen Hengst *Billy* en van de Engelsche *Blood Mare*.

4°. ARIAL, een Paard van Arabisch bloed (bruin), zoon van den Arabischen Hengst *Billy* en van de Engelsche Merrie *Eatona*.

Van de voorwaarden en den prijs van het bespringen zal men, aan voormelde landhoeve *Hanenburg*, nadere informatie kunnen erlangen.

*** BREDA. De ondergeteekende berigt het geëerd Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is in het Logement *de Gouden Leeuw*, Maandag, Dingsdag en Woensdag den 14, 15 en 16 dezer, met een assortiment OPTISCHE INSTRUMENTEN en BRILLEN; - gaat niet uit voor dat hij ontboden wordt en zendt niemand rond met zijne Glazen.

MAGNUS MORIS.

*** Een CARICLE met TUIG, *te Koop;* te bevragen bij H. VAN ZON, op de Boschstraat te Breda.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN,

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE. — VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde zulks van Rotterdam bepaald op:

Zaturdag den 12. April, des namiddags ten 12 ure.
Woensdag » 16. » » morgens » 7 »

Nadere inlichtingen bij de Agenten: { W. SMITH & COMP. en
P. A. VAN ES.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.